

m-am făcut tăgăduitor al credinței în Dumnezeu, și pe aceasta am păzit-o, nădăjduiesc, ca și pe Acela [2 *Tini* 4, 7]. Și din ziua în care am ajuns în această sfântă mănăstire — nu spun aceasta laudându-mă, ci îndrăznind spre Dumnezeu și în rugăciunea părintelui nostru — nu am săvârșit păcat trupesc. Iar mâncând și bând, mi-am petrecut fără griji zilele mele. Iar acum mă încredințez pe mine însumi iubirii de oameni a lui Dumnezeu Care le știe pe toate, să facă cum știe cu smerenia mea!"

Așadar, care din zicerile și rostirile ultime ale marilor pă rinți sunt mai mari decât cele ale fratelui nostru? Căci ne-a făcut cunoscută cu îndrăzneală neprihănirea și fecioria sa și, în același timp, și-a dobândit pentru sufletul său necăderea smereniei lui păzind prin aceasta cuvântul Stăpânului, sau mai bine spus porunca Lui care zice: „Când ați făcut toate, atunci spuneți: Slugi netrebnice suntem, am făcut ceea ce tre buia să facem" [Le 17, 10]. După care, vorbind îndeosebi cu sfântul părintele nostru², i-a povestit, plângând, lucruri ase mănătoare care l-au făcut să-și iasă din sine și pe însuși sfân tul părintele nostru și pe noi înșine, dar nu numai aceștia, ci și pe toți cei care le-au auzit după săvârșirea aceluia. Fiindcă nimeni dintre noi nu nădăjduia ca în unul ca acela să se as cundă o asemenea comoară de neprihănire și feciorie.

Moartea sa, prilej de mâhnire pentru Simeon

Căci după ce a îmbrăcat astfel sfântul, marele și îngerescul chip³, cu râvnă mare și vărsând multe lacrimi, cu credință

² Simeon Evlaviosul. Cateheza pare să fi fost rostită înaintea morții acestuia în 986-987 [n. B. Krivocheine, SC 104, p. 354].

³ în monahismul răsăritean există două trepte: monahi cu schimă sau haină mică (*mikroschemoi*) și cu schimă mare (*megaloschemoi*). Nu există o diferență esențială între aceste două categorii fiindcă în ambele este vorba de aceleași voturi care se repetă, dar sunt respectate de monahii cu schimă mare într-un mod mai strict și riguros ascetic decât cei cu schimă mică. Nu se știe exact când anume a apărut această diferențiere, dar în secolul VIII există deja marcată în manuscrisele liturgice (*Cod. Barberini gr 336*, f. 354-502). Ea a fost combătută de Sfântul Teodor Studitul (cf. *Testament 12; PG 99*, 1820C) și de mulți alții după el (și de Sfântul Grigorie Palama) cu argumentul că așa cum nu există decât un singur Botez, tot așa există doar o unică tundere în monahism. Totuși nevoia de a menține diferența între mona-

neclintită și în cunoștință desăvârșită, așa în a șaptea zi nou luminatul acesta și soldatul nou recrutat, care a intrat ultimul după noi în viața aceasta și a lăsat primul deșertăciunea lumii, a plecat la Stăpânul său cu bucurie negrăită, lăsând în urmă sărmanilor de noi o jale neîncetată. Căci atunci când îmi aduc aminte ceea ce și voi știți că făceam și spuneam către el, cu râvnă, eu, deșertul, spunându-i cele privitoare la mântuirea lui sufletească, îmi ies cu totul din mine și mintea, cugetul și inima mi se aprind: cum a putut să se ascundă de mine, cum am ajuns atât de deșert, încât să povățuiesc un bărbat de care mai degrabă se cuvenea să fiu povățuit eu însuși? Căci judecând drept lipsuri virtuțile aceluia, sufeream foarte și mă tulburam pentru mântuirea sufletească a doritului nostru frate — căci așa se cuvine să nu mint. În Hristos mă laud [2 Co 11, 3.1] și de o bucurie negrăită [7 Ptr 1, 8] sunt cuprins însă că l-am expediat așa pe fratele nostru, ca mai apoi în lucruri și fapte ca acestea să mă învrednicesc să-l văd mergând spre Hristos [2 Co 5, 8]. Căci știe Dumnezeu Cel ce cercetează cugetele și gândurile noastre, că multă sarguință și griji mi-am făcut pentru el de la bun început și multe lacrimi am vărsat din pricina lui. Iar Dumnezeu Cel iubitor de oameni n-a trecut cu vederea cererea sărmanului de mine [Ps 54, 1], ci acesta a plecat la cer în iubirea cea întreolaltă, în smerenie și în credința cea față de noi, lăsându-și numai trupul în sărmanele mele mâini.

Ultimele sale clipe

Căci jelind eu și zicându-i: „Nu ne uita pe noi, frate, căci acum pleci și ne lași pe noi”, așa ne-a răspuns în chip senin: „Nu [vă voi uita], nădăjduiesc în Dumnezeu”. Acest cuvânt a fost ultimul care a ieșit din preacuratele sale buze atunci când a plecat la Dumnezeu, și nu l-a rostit numai o dată, ci de două

hii începători și cei înaintați duhovnicește a contribuit la menținerea ei, și o vedem în secolul X atestată atât la Athos (regula Sfântului Atanasie Athonitul), cât și, iată, la Constantinopol de către Sfântul Simeon. Deși acesta nu vorbește expres de „schima mică”, existența ei se deduce din faptul că vorbește despre „schima mare” [n. B. Kri-vocheine, SC 104, p. 354-355].